

Августин Волошин як подвижник педагогічної науки на Закарпатті

«Все своє життя я працював як педагог. Переконався я в тому, що наш народ є цілком так інтелігентний, як і інші європейські народи, і що лише гноблення робило його апатичним».

Августин Волошин

На життєвих обрїях зустрічаються постаті, інтерес до яких з плином часу не тільки не зникає, але й поглиблюється. До таких яскравих, харизматичних мужів належить і Августин Волошин.

**А. Волошин з дружиною Іриною
серед сиріток (1933 р.)**

Августин Іванович Волошин народився 17 березня 1874 р. в с. Келечин Волівського округу в сім'ї священника.

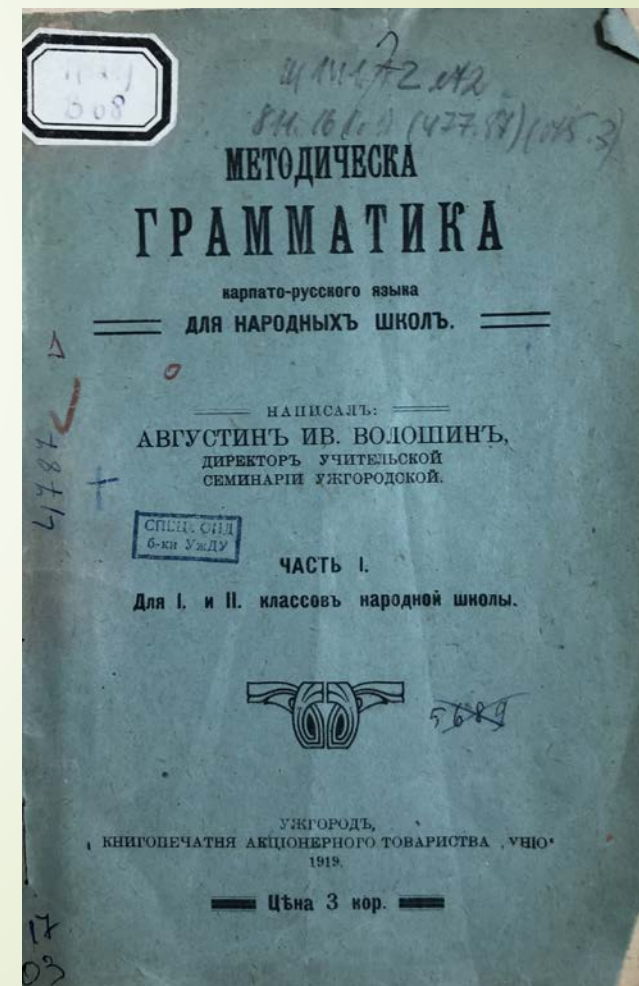
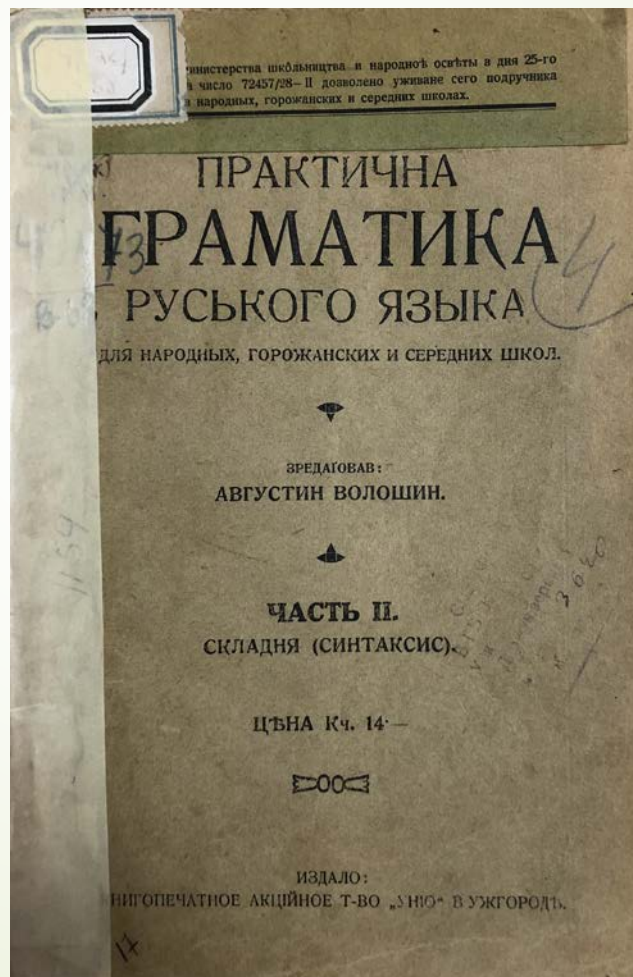
У 1892 р. закінчив Ужгородську гімназію і був рекомендований єпископом Ю. Фірцаком на теологічний факультет Будапештського університету ім. Пазманя.

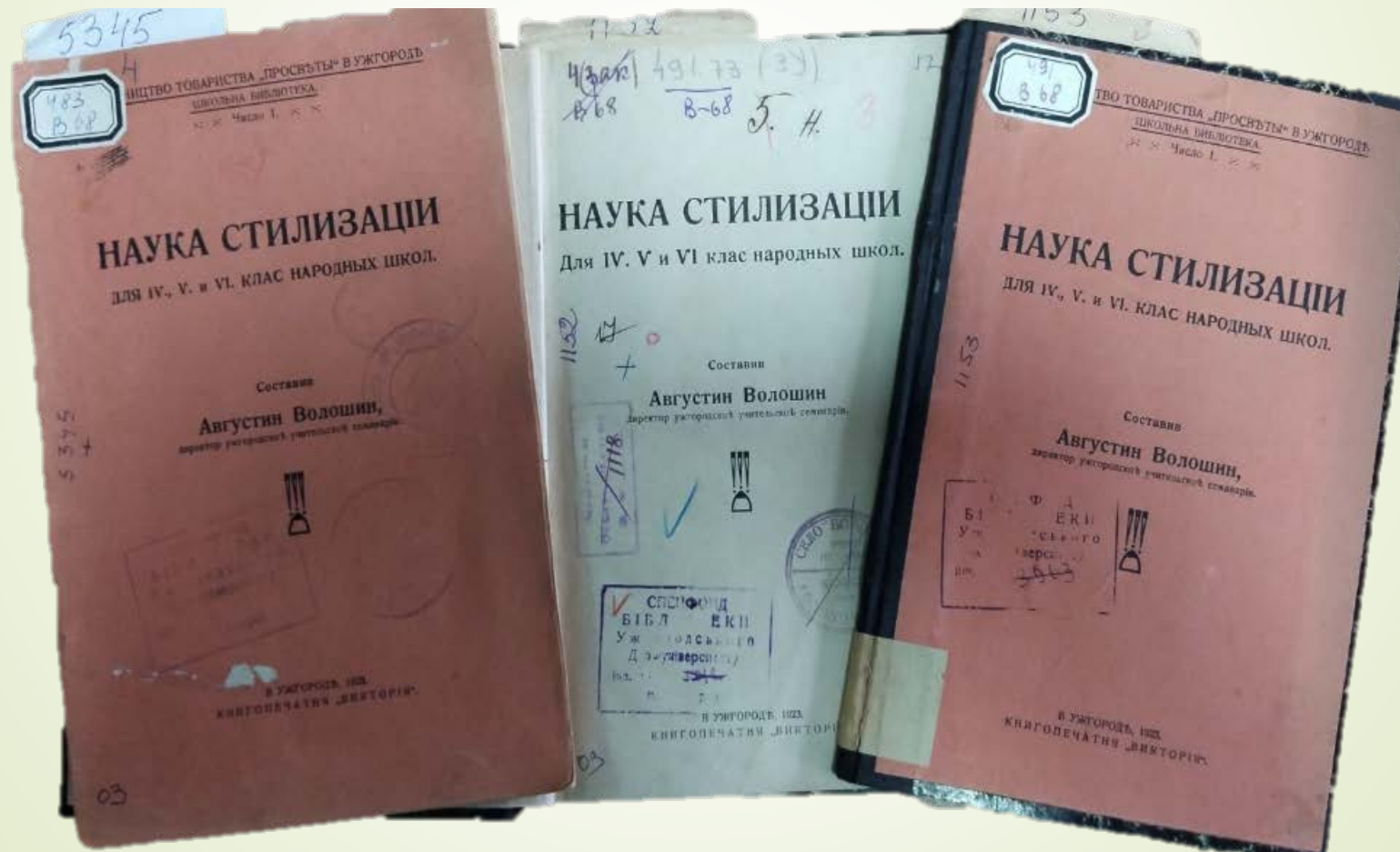
**Ужгород.
Учительська семінарія**

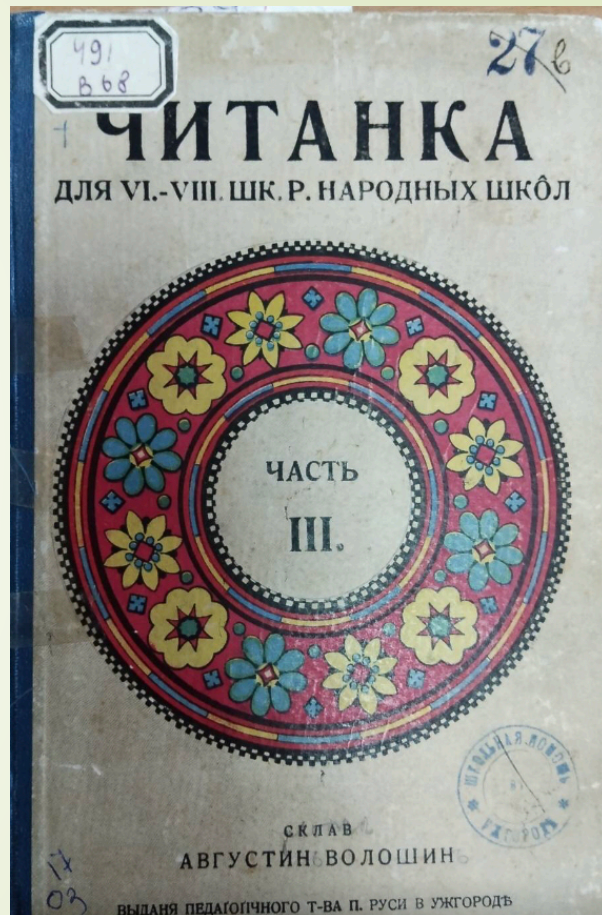
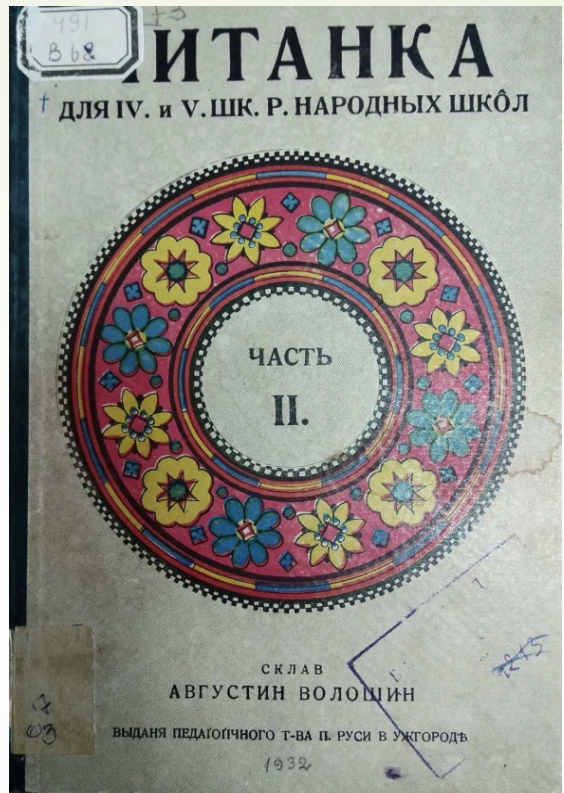
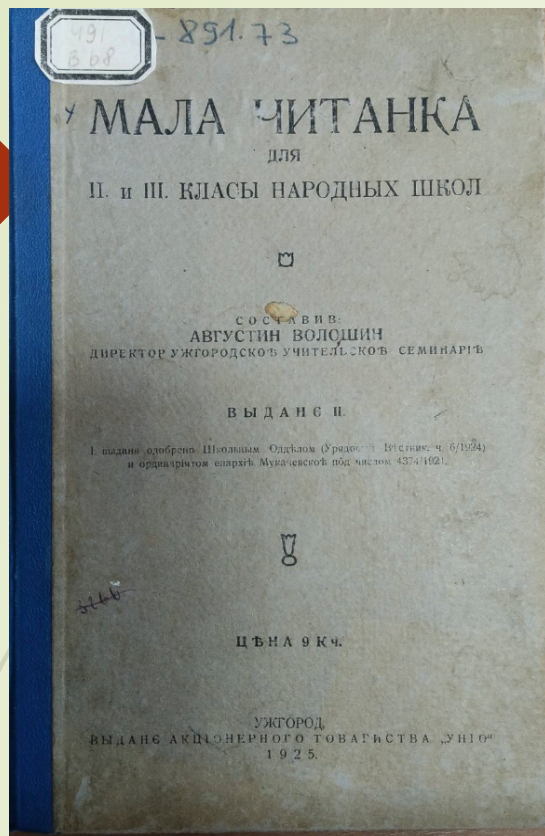
Перший підручник – «Методическая грамматика карпаторусского языка для народных школ» був виданий А. Волошиним через два роки після початку педагогічної діяльності.

Найбільше заслуговує на увагу друга частина «Практичної граматики руського языка для народных, горожанських і середних шкіл».

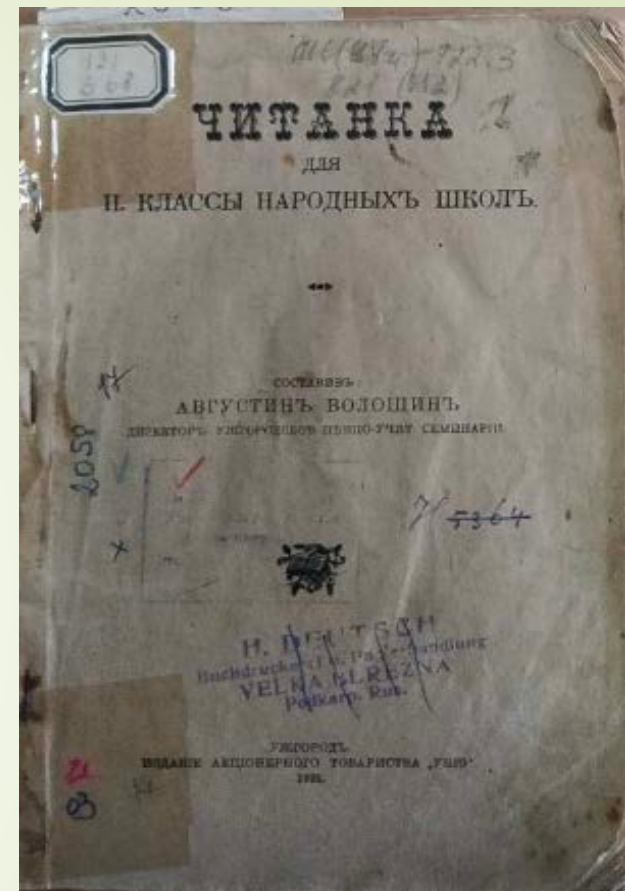

Серед підручників з мови, написаних А. Волошиним, науковий інтерес становить «Наука стилізації для IV, V и VI кл. народних шкіл», яка вийшла у світ у 1923 році.

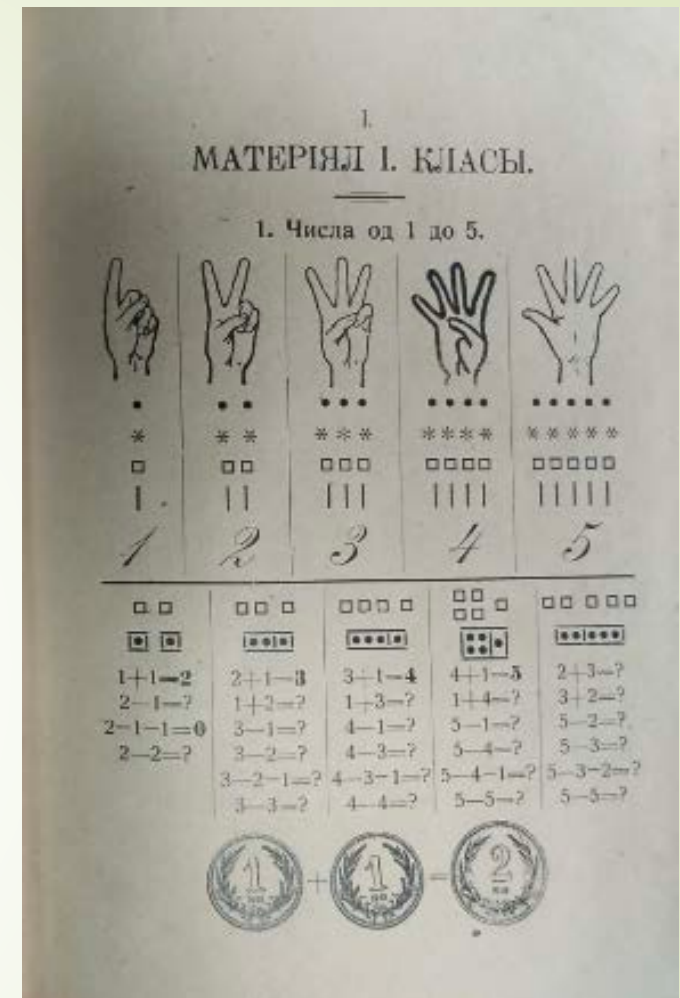

Серед видань, що мали вагоме значення для практичної роботи шкіл, виділимо такі, як «Мала читанка для II и III классы народных школ», (1925р.), «Читанка для IV и V шк.р. народних школ», «Читанка для VI.-VIII шк.р.народных школ» (1932 р.)

Наступними виданнями були «Читанка для угро-руської молоді», «Азбука карпаторуського і церковно-славянського читання», «Мала Біблія для народних шкіл» угорською мовою.

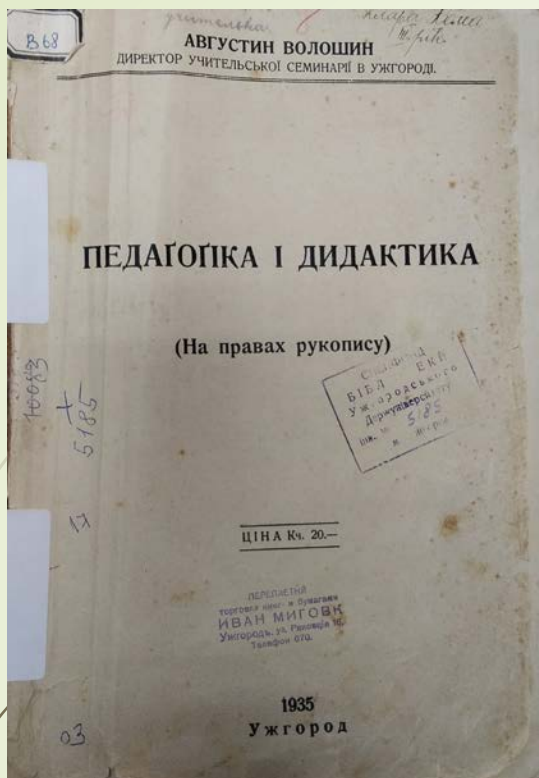

Важливою складовою діяльністю А.Волошина було написання і видання підручників із природничих дисциплін: математики, фізики, хімії.

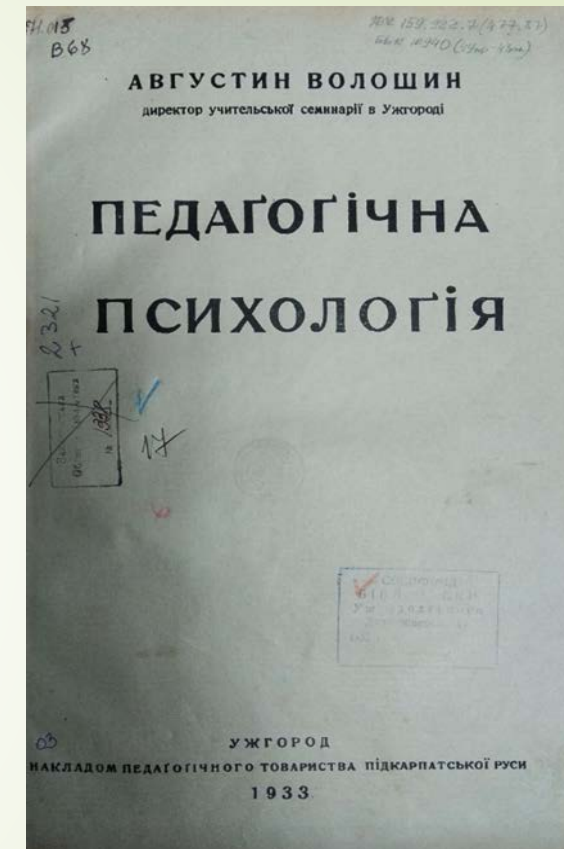
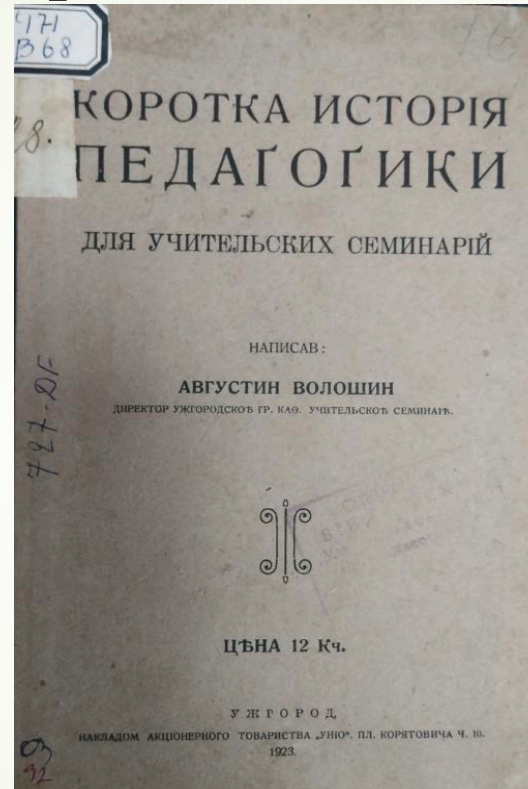

Після тривалої наукової підготовки А.Волошин видав ряд підручників: «Педагогіка і дидактика» (1924 р., 1935р.) (на правах рукопису), «Коротка історія педагогіки для учительських семінарій» (1923 р., 1933 р.), «О соціальному вихованню» (1924 р.), «Методика» (1932 р.), (на правах рукопису) «Дидактика» (1932 р.) (на правах рукопису) та інші.

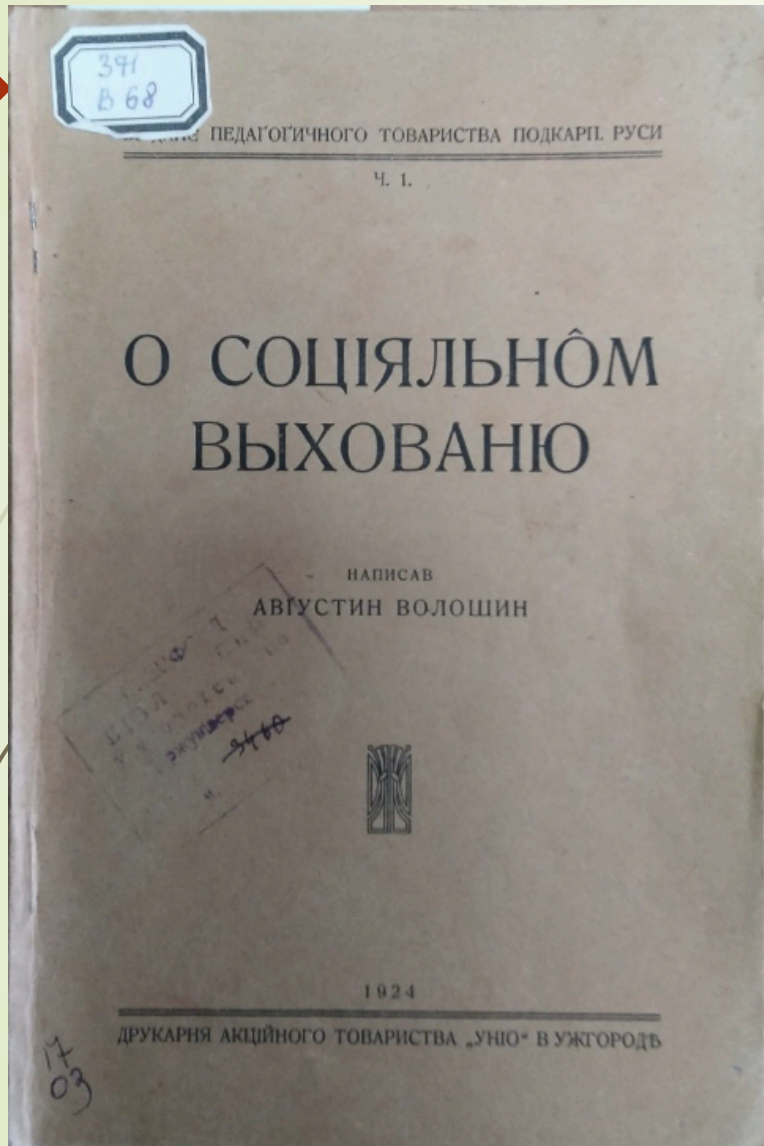

Аналіз підручника свідчить, що А. Волошин добре знав досягнення світової педагогічної думки і прагнув творчо застосувати її здобутки в умовах Закарпаття. На початку 30-х років вчений написав ще два підручники для педагогічних семінарій – «Дидактика» (на правах рукопису) і «Загальна педагогіка» (на правах рукопису), які досі рідною мовою не видавалися.

У 1923 році А.Волошин видає підручник «Коротка історія педагогіки для учительських семінарій», друге видання якого побачило світ у 1931 році.

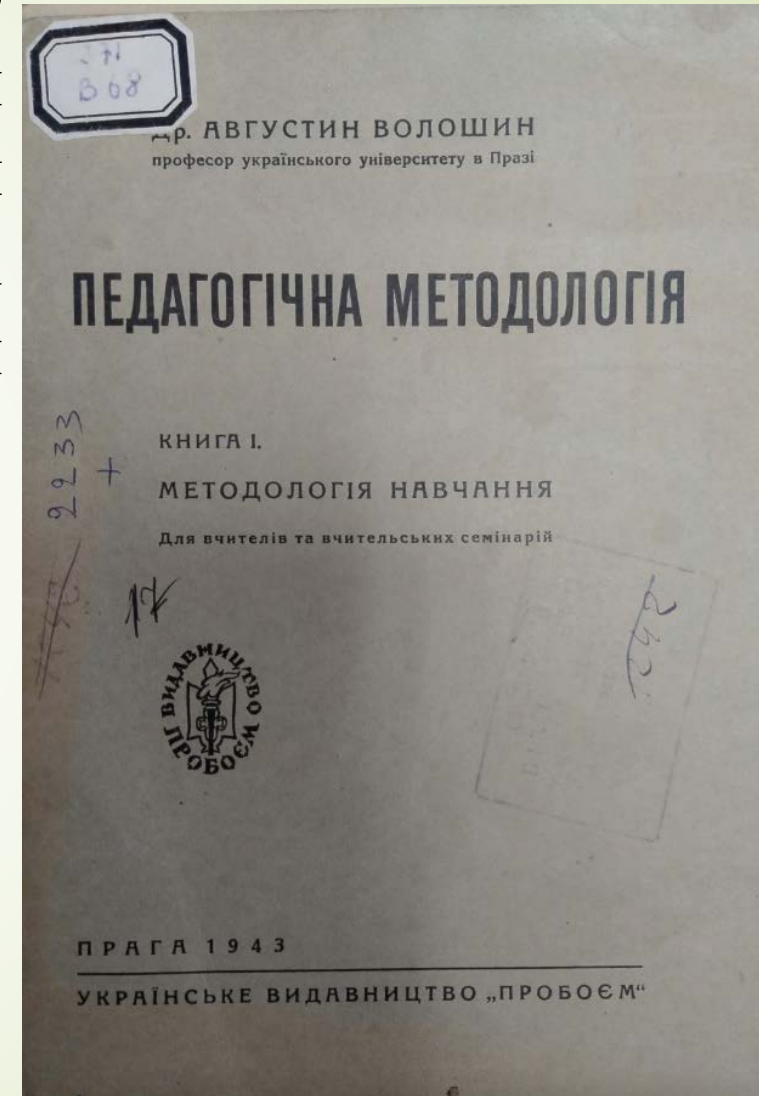
Крім проблем педагогіки і дидактики, А. Волошин розробляв соціально-психологічні аспекти навчально-виховного процесу. Це знайшло своє відображення в його праці «Педагогічна психологія» (1933, 1935 pp.).

У тісному зв'язку з педагого-психологічними аспектами навчально-виховного процесу А. Волошин вивчав і соціальні аспекти виховання та навчання, що знайшло своє відображення у праці «О соціальному вихованню», де порушено актуальні соціальні аспекти педагогічної діяльності.

Вершинною педагогічною працею Августина Волошина став посібник для вчителів та вчительських семінарій «Педагогічна методологія», виданий у Празі 1943 р. Його концепція навчання і виховання і сьогодні має суттєву пізнавальну цінність, велике теоретичне й практичне значення.

З М І С Т	
Частина I.	
Поняття й розвиток методу.	
1. Про методу взагалі	3
2. Метод, як середник філософії	4
3. Метод Коменського й Песталоцці	5
4. Тербит та його формальні ступені	7
5. Метод Ціллера й Райна	9
6. Формальні ступені у педагогії соціальної, експериментальної та особистої педагогії	11
7. Метод і система. Поділ методу	12
Частина II.	
Методи науково-педагогічного дослідження.	
8. Поділ методу науково-педагогічного дослідження	15
9. Спекулятивні методи	17
10. Емпіричні методи	18
11. Експериментальні методи	20
12. Роль педагогічних експериментів	25
13. Лабораторії. Експерим. школи	27
Частина III.	
Методи навчання.	
A) Загальна методологія навчання.	
14. Про методи навчання взагалі. Поділ	29
15. Психологічний поступ у навчанні. Формальні ступені	30
16. Аналіз й синтез	34
17. Асоціація, система, пристосування й заучення	36
18. Методи суб'єктивні. (Пасивна та активна участь учнів, працівні методи)	38
19. Методи об'єктивні. (Адаптивна й синтетична методи)	41
20. Методи повторення. (Реплікаційні, працівні методи)	44
21. Методи самонавчання. (Експериментальні, самостійні студії)	48
22. Економія навчання. (Мірення втоми, інструктори)	49
B) Спеціальна методологія навчання.	
23. Навчання релігії	
1. Важливість і завдання навчання релігії	54
2. Коротка історія християнської катехизації	55
3. Розвиток методу навчання релігії	58
4. Предмети навчання релігії	62
5. Фінтєль релігії	65
6. Головні принципи методу катехизації	67
7. Тіжкості при навчанні релігії	69
8. Прилади й способи нагадування	71
9. Катехизація в I. поступному рівні школи народної	73
10. Катехизація в II.—III. поступному рівні народної школи	75
11. Катехизація в IV.—V. поступному рівні народної школи	76
12. Катехизація в VI.—VIII. поступному рівні народної школи	77
13. Релігійні вправи	78
14. Катехизація в середніх школах	80
15. Катехизація домашня	81
16. Педагогіка шлюбного життя й катехиз.	82
24. Навчання мови	
1. Історичний перегляд	83
2. Що це є мова? Поділ методів	90
3. Психологія мови. (Вправа мови й розуму)	91
4. Навчання писання й читання	96
5. Навчання граматики	103
6. Навчання правопису	106
7. Навчання стилізації	110
8. Навчання алгебри	115
9. Алгебра й арифметика	120
10. Класичні мови	121
11. Навчання чужих мов	125
12. Навчання історії	130
25. Навчання філософії	137
26. Навчання арифметики	
1. Арифметика та її завдання	139
2. Коротка історія розвитку методу навчання арифметики	140
3. Релігійні	146
4. Методичні засади навчання арифметики	147
5. Загальний наві години навчання арифметики	151

Августин Волошин є автором понад 60 підручників. Це граматики, читанки, букварі, методичні праці.

Значення Августина Волошина як вченого – педагога, громадсько-політичного та релігійного діяча виходить за межі Закарпаття.

Дякую за увагу!

